

[Carl M. Nielsen.]

1 mill. kr., og beløbet til byggelån hæves også en del. Jeg er vel klar over, at det har sine skyggesider at hæve udlånsbeløbenes størrelse, men forhåbentlig vil det ikke være medvirkende til en yderligere stramning af priserne på disse områder.

I den betænkning, som folketingsudvalget har afgivet vedrørende dette lovforslag, er der mange interessante oplysninger. Der er stillet en række spørgsmål til ministeriet, og disse er blevet besvaret. Jeg forstår, at byggeudgifterne er steget så stærkt, at det er nødvendigt at hæve byggelånene. Vi ved jo nok, at det kan være svært at starte, og skal der af den kapital, der nu engang er til rådighed, anvendes noget til at bygge for, kommer det for mange, der ikke kan få støtte andetstedsfra, til at volde vanskeligheder, idet kapitalen skulle være brugt på andre områder, f. eks. til anskaffelse af besætning og inventar. Begyndelsen bliver der ved ikke så god, som den skulle have været.

Bestemmelserne om, at der kan ydes etableringslån til anskaffelse af besætning og inventar til ansøgere, der vil oprette gartnerier eller havebrug efter statshusmandsbrugsloven, samt tillægslån til forbedring af vandforsyningsanlæg, er fremskridt, som vi fuldtud kan tiltræde. Den ny § 9, hvorefter der åbnes adgang til efter visse nærmere regler at yde lån til husmandsforeninger eller andre sammenlutninger af husmænd til køb af jord til fællesgræsning for dyr af medlemmernes besætninger, er også af stor betydning.

Jeg vil gerne takke den højtærede landbrugsminister for disse ændringer såvel som for det, der er foreslået med hensyn til at hæve beløbenes størrelse. Når dette er sket, må det vel være udtryk for, at man mener, at der bliver brug for disse midler fremover, hvilket jeg tror er rigtigt. For mig står det sådan, at efterspørgslen efter jord til egne hjem og efter tillægsgjord til de altfor mange små husmandsbrug er voksende og vil vokse stærkere i den kommende tid; og er det gørligt ad denne vej at nå et stykke længere frem, vil mit parti gerne medvirke hertil. Jo flere selvstændige hjem der bliver ude omkring på den danske jord, desto bedre. Det er dyrt at starte, omkostningerne er store, men denne lov vil betyde en håndsækning, og jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget til hurtig behandling og vedtagelse i det høje ting.

Bækgaard: Da det medlem af mit parti, der plejer at tale om disse spørgsmål, ikke er tilstede, skal jeg på mit partis vegne fremsætte nogle korte bemærkninger, idet jeg anbefaler lovforslaget til vedtagelse.

Det er store beløb, der kræves til oprettelse af statshusmandsbrug, men det er nødvendigt med disse bevillinger, for at oprettelsen af egne hjem på landet kan fortsættes. Vi er fra alle sider enige om, at dette arbejde ikke gerne skulle gå i stå, således som det gjorde under højkonjunktoren under forrige verdenskrig fra 1914—1918 og i årene derefter. Byggesummerne er jo blevet forhøjet gang på gang. Jeg ser nok, at da den højtærede landbrugsminister ved denne samlings begyndelse fremsatte nærværende lovforslag, indeholdt det bestemmelser om omtrent de samme beløb som i loven af 1948, men under udvalgsbehandlingen i det høje folketing er der sket ikke ubetydelige forhøjelser, hvilket vel nok må anses for nødvendigt i betragtning af den prisstigning, som har fundet sted både for arbejdskraft og for materialer. Jeg ser, at folketingsudvalgets ordfører har givet udtryk for udvalgets betænkelighed ved de mange forhøjelser, men alligevel anbefaler lovforslaget. Det samme kan også jeg på mit partis vegne sige og gøre.

Udover de stedfundne forhøjelser er der i lovforslaget indsat to nye paragraffer, nemlig §§ 9 og 10. § 9 indeholder, som det allerede er sagt af den ærede forrige taler, bestemmelser om indkøb af græsningsarealer til fælles brug for de pågældende organisationer. Man er jo på eget initiativ begyndt på dette, og det er vist rigtigt og naturligt, at der gives støtte hertil, da det kan have sine besværligheder at fremskaffe sådanne arealer på anden måde.

§ 10 tillader — kan jeg vel sige — at bruge andre byggematerialer end dem, man er vant til at bruge. En sådan bestemmelse er vist også rimelig i betragtning af, at materialsituationen har været noget vanskelig, og måske kan byggeriet også blive billigere. Der er føjet den regel til, at lånet skal afdrages indenfor et kort åremål. Det er vel ud fra den betragtning, at det pågældende materiale ikke er så holdbart i længden, og det er formodentlig rigtigt at ræsonnere som så, at bygningerne derved kan bygges nok så billigt, altså med mindre lån. Der er dog ikke gjort nogen forskel i lånets størrelse, men man kan vel gå ud fra, at der i praksis tages hensyn til den billigere byggemåde, så at der ikke gives større lån end nødvendigt, og at man navnlig tager i betragtning, at den